

УТВЪРДИЛ

Директор:.....

(Ионета Колевска)

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" ГР. АПРИЛЦИ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024/2025

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. С този правилник се определят основните изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.
2. Правилникът се отнася за учениците, педагогическите специалисти и непедagogическия персонал в СУ „В.Левски“, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и др. и урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на БУВОТ.
3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, технически средства, материали и вещества и при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България, както и по .
4. Изменения и допълнения на правилника се правят след приети от ПС предложения от всички членове на училището и промени в нормативни документи.
5. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.
6. Директорът на училището утвърждава правилника, контролира и носи отговорност за неговото изпълнение.

РАЗДЕЛ II. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЪЛЖНОСТНИТЕ ЛИЦА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

1. Да спазват установената трудова дисциплина и да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движение и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на учениците.
5. Да изпълняват задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика.
6. Да спазват въведените за страната противоепидемични мерки , в случай че има такива.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА ДИРЕКТОРА

1. Директорът е отговорен за изготвянето, прилагането и спазването на настоящия правилник и действащите правилници и норми по безопасността на труда, а също така и Указанията на МОН по тези въпроси.

2. Осигурява необходимите за годината средства по бюджета на училището за въвеждането на необходимите санитарно – технически и други материали и съоръжения по безопасността и хигиената на труда и обучението, както и тяхното целево и рационално използване.

3. Определя длъжностно лице с подходящо образование и подготовка за осъществяване на координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.

4. Взаимодейства и координира с регионални, общински ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.

5. Утвърждава, изпълнява и предоставя, където е необходимо документи свързани с БУВОТ.

6. Организира учредяването на Комитет/Комисия по условия на труд и осигурява обучение на представителите в него, които да съдействат в дейностите по опазване на здравето и осигуряване на безопасността на работещите и учащите в съответствие с изискванията на ЗЗБУТ.

7. Извършва прегледи на училището при извършени ремонти заедно със специална комисия, след които се прави протокол за констатациите и оповестяване на резултатите .

8. Ежегодно докладва на педагогическия съвет за състоянието по безопасността на труда при провеждането на обучението, евентуални трудови злополуки, причинени от тях, както и предприетите мерки за отстраняването им в бъдеще.

9. Контролира, анализира и отстранява първопричините довеждащи до трудова злополука и професионални заболявания с оглед на временно отстраняване на същите.

10. Налага административни и дисциплинарни наказания на учители, ученици, помощен персонал, извършили нарушения по правилата по безопасност на труда.

11. Изисква от майстора по поддръжката, хигиениските, параджията и останалия непедagogически персонал стриктно спазване нормите и изискванията по безопасност на труда, хигиената и поддръжане на реда в училищната сграда.

12. Не допуска употреба на алкохол в сградата на училището, явяването на работа в нетрезво състояние, което би довело до създаване на условия за злополуки или нарушаване нормалния ритъм на учебния процес.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА УЧИТЕЛИТЕ

1. Носят отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебни занятия, екскурзии, лагери, излети, посещения с учебна цел и други учебни форми и дейности, организирани от училището.

2. Следят за здравословното състояние на учениците и контролират спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.

3. Учителите са длъжни да наблюдават системно работата на учениците и в случай на нарушаване на правилата на безопасност да вземат незабавни мерки и да уведомят училищното ръководство.

4. Учителите са длъжни да използват всички електроразпределителни устройства съобразно изискванията на безопасността и хигиената на труда. Забранява се използването на неизправни електрически уреди. Във всички случаи при откриване на повреди в електронното оборудването, измервателни уреди, усещане на специфична миризма, дим, нагряване на проводници и др. е необходимо да се изключи напрежението и да се уведоми домакин и директор. Да не се извършват самоволно ремонтни работи.

5. Учителите се грижат за безопасността си в училище - при работа с електрически уреди и др. Не оставят без наблюдение включени в електрическата мрежа уреди и работят съгласно техническата характеристика на съответния уред.

6. Учителите спазват правилата за безопасност на движението в района на училището.

7. Учителите по физика, химия, биология, физическо възпитание и спорт, информационни технологии и компютърно моделиране, и практика, съставят, съгласуват с директора, и поставят на видно място в съответния кабинет/помещение **Инструкция за**

безопасни условия на обучение/труд по съответния предмет и извършват начален и периодичен инструктаж.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА КЛАСНИ РЪКОВОДИТЕЛИ

1. **Класните ръководители** в началото на учебната година извършват начален инструктаж за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд на учениците срещу подпис в листи за инструктаж или Книгата за инструктажи по утвърдена от Директора **Програма за начален инструктаж**, Раздел III. „Ученици – задължения, забрани и права“ и Приложение 6 от настоящия правилник.

Класните ръководители извършват **периодичен** инструктаж (Раздел III. и Приложение 6 от настоящия правилник) не по-рядко от един път през учебната година за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд на учениците срещу подпис в книгата за инструктажи. **Извънреден инструктаж** се провежда при констатирани груби нарушения на правилата, нормите и изискванията по безопасност и здраве, по предписание на контролен орган, по преценка на директора.

2. Предоставят на родителите за подпис на Декларация, че са запознати с права и задължения на учениците. На първата родителска среща запознават родителите с настоящия правилник и Правилник за вътрешния трудов ред.

3. Новопостъпилите ученици се инструктират в първия учебен ден в училище, от съответния класен ръководител.

4. Контролират позиционирането на табла, картини, нагледни материали и саксии в класната стая, както и засаждането им с неотровни цветя.

5. Незабавно сигнализират директора работник по поддръжката за нестабилни или небезопасни мебели и съоръжения, както и такива с нарушена цялост, за незабавно привеждане в безопасен вид.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА УЧИТЕЛИТЕ ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ И КОМПЮТЪРНО МОДЕЛИРАНЕ

Длъжни са да провеждат обучението на учениците по предварително утвърдената учебна програма и при спазване на изискванията към техническите средства (Наредба № 9 за здравно-хигиенните изисквания при използването на персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците, Обн. ДВ. бр.46 от 7 Юни 1994г.)

1. Учителите по информационни технологии и компютърно моделиране преди започване на обучението са длъжни да запознаят учениците, които обучават, с изискванията за техническа безопасност при провеждане на занятията и да им проведат съответен инструктаж. След провеждане на инструктажа попълват всичко необходимо в книгата за инструктаж и учениците се подписват.

2. Учителите по информационни технологии и компютърно моделиране отговарят за опазването, съхранението и поддържането в изправност на наличната техника в компютърния кабинет и следят за правилната работа с нея.

3. В случай на повреда или неизправност на техническите средства по време на учебните занятия, преподавателят е длъжен незабавно да прекрати работа и да съобщи за това на директора, и отрази във въведен за целта дневник.

4. След приключване на учебните занятия в компютърната зала преподавателят трябва да провери състоянието на наличната техника, да изключи от електрическата мрежа всички компютри и електрическото захранване, затвори всички прозорци, включи алармата и заключи вратите на помещението.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА УЧИТЕЛ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

1. Изисква, устройва и обзавежда физкултурния салон и спортната площадка със здрави, изправни и сигурно поставени спортни уреди, настилки и др.

2. Полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние. Особено внимание обръща на скрепителните елементи (винтове, болтове, скоби, обтегачи, възли и др.).

3. Ежедневно, преди започване на занятията по ФВС, извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.

4. Не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука, или да се играе без гимнастически постелки.

5. Поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падане при разсейване на вниманието или уплаха.

6. Следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, не изисква изпълнение на трудни елементи.

7. При хвърляне на уреди съблюдава да няма хора на мястото в обсега на падение на уреда.

8. Осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположение на уредите и др. Изисква използването на спортни обувки при игра във физкултурните салони.

9. В случай на злополука спешно взема необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, търси съдействието на медицинската сестра и при необходимост - „Спешна помощ“ и съобщава на директора на училището.

10. Следи баскетболните табла и футболните врати, волейболните колони и др. да бъдат закрепени здраво и стабилизирани сигурно.

11. Не допуска учениците да играят самостоятелно без наблюдение на учител.

12. Не допуска пребиваване на ученици във физкултурния салон без присъствието на учител.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА УЧИТЕЛИТЕ ПО ЧОВЕКЪТ И ПРИРОДАТА, ФИЗИКА, ХИМИЯ И БИОЛОГИЯ

Носят отговорност за съблюдаване правилата на техниката на безопасност при провеждане на демонстрации и лабораторни работи. Преди изпълнение на лабораторни упражнения, учителите по физика, химия и биология са длъжни да посочат конкретните изисквания, свързани със спецификата на упражнението, предупреждават за възможни опасности.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА УЧИТЕЛ ПО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ЧАСОВЕТЕ ПО ПРАКТИКА

1. Дава необходимия въстъпителен инструктаж, обучава учениците на правилна и безопасна работа при провеждането на часовете, и ги инструктира при промяна на работното място.

2. Вписва проведения с учениците инструктаж и обучението по безопасността на труда в специално за целта заведени книги.

3. Упражнява контрол и възискателност спрямо учениците за спазване правилата и нормите за безопасен труд. При констатиране системни нарушения по безопасността и хигиената на труда трябва да отстранява ученици от работа и ги предлага на педагогическия съвет за наказание.

4. Да познава изискванията за безопасна работа на всички уреди и съоръжения в учебната кухня и помещението за сервиране.

5. Преди започване на учебната практика проверява състоянието и изправността на уредите и съоръженията. В случай на неизправност или съмнение за такава не допуска работа на учениците и информира работник по поддръжката.

6. По време на работа следи за действията на учениците и начина по който използват инструментите. При неспазване на изискванията забранява работа с тях.

7. Дава на учениците ясни и недвусмислени нареждания, които не са в противоречие с действащите у нас правилници и нормативни документи.

8. Не допуска пребиваване на ученици в учебната база без присъствието на учител.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА на УЧИТЕЛЯ В ГРУПА ЗА ЦДО

1. Отговаря за безопасността на учениците в групата по време на часовете съгласно графика за провеждането им, както и в свободното им време (междучасията).
2. Извежда учениците до входа на училището след приключване на занятията и информира дежурния учител ЦДО за отсъстващи ученици.
3. Осъществява контакт с родителите и при необходимост ги информира за здравословното състояние.
4. При инцидент търси медицинската сестра за съдействие и уведомява директора.
5. Следи за безопасната игра на учениците по време и след приключване на занятията, преди тръгването им за къщи, както и за безопасното им поведение на автобусната спирка.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА ВЪЗПИТАТЕЛ В ПАНСИОН

1. Отговаря за безопасността на учениците в пансиона.
2. Да извършват инструктаж на учениците за безопасни условия на живот съгласно изискванията и да води необходимата документация.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА СЧЕТОВОДИТЕЛ, КАСИЕР, ТЕХНИЧЕСКИ СЕКРЕТАР

1. Познават и спазват разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
2. Спазват указанията по противопожарна безопасност.
3. Спазват указанията по охрана на труда.
4. Поддържат ред и чистота в канцеларията.
5. Спазва хигиенните норми за работа с компютър, като редува работата с почивка, съгласно (Наредба № 9 за здравно-хигиенните изисквания при използването на персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците, Обн. ДВ. бр.46 от 7 Юни 1994г.)

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА ХИГИЕНИСТ

1. Извършват редовно и качествено почистване на класните стаи два пъти за деня, забърсват праха по мебелите и проветряват.
2. Почистват коридорите и сервизните помещения след всяко голямо междучасие и дезинфекцират сервизните помещения.
3. Ежемесечно извършват основно почистване на класните стаи, коридорите и сервизните помещения.
4. Ежедневно почистват двора и спортните площадки.
5. Спазват санитарно-хигиенните изисквания и противопожарните правила по охрана на труда, следят повредите в помещенията и своевременно уведомяват за такива дитектота на училището.
6. Грижат се за затваряне на крановете на чешмите и проверяват осветлението.
7. Грижат се за навременно включване и изключване на ел. осветлението в класните стаи и коридорите.
8. Препаратите и съдовете с разтвор за почистване и дезинфекция се съхраняват на заключени и недостъпни за учениците места.
9. След приключване на втора смяна обхождат сградата, затварят всички прозорци и врати.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА *ОГНЯР*

1. Отговаря за поддържане в изправност на отоплителната инсталация и нормалното отопление на сградата. При нередности своевременно да уведомява директора на учебното заведение
2. Осведомява своевременно ръководството на училището за снабдяване с гориво и извършване на основни ремонти на отоплителната инсталация.
3. Не допуска използването на нестандартни и технически неизправни отоплителни и нагревателни уреди.
4. При използване в училище на отоплителни уреди следи да се спазват съответните нормативни разстояния.
5. Във връзка с евентуален режим на тока изключва централно електрозахранването в извънучебно време.
6. При евентуални силни течове на вода в сградата на училището спира с централния кран водоснабдяването и информира ръководството на училището за възникнали аварии.
7. При ниски температури през зимния период поддържа необходимата температура в радиаторите, за да се избегне замръзване.
8. Да осигури регламентираната проверка на изправността на действието на манометрите, водопоказателната арматура на парните котли, предпазните клапани, автоматиката и захранващите уреди.
9. Да провежда профилактика, за осигуряване на безопасната работа на котела.
10. Носи отговорност за реда и чистотата в котелното помещение
11. Да притежава свидетелството за правоспособност и ежегодно обучение по време на обслужване на котлите и да представя документа на проверяващите органи.
12. Да познава всички нови нормативни документи, свързани с експлоатацията на котела.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА *РАБОТНИК ПО РЕМОТ И ПОДДРЪЖКА*

1. Грижи се за поддръжката на сградата – ремонт на брави, подмяна на стъкла, дърводелска работа.
2. Отстранява по-леки повреди в ел. инсталацията, подменя ел. крушки, ключове, контакти.
3. Ежедневно да прави обход на училищната сграда и да следи за повреди, които биха могли да застрашат живота и здравето на пребиваващите в училището, извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват за спорт и забавления и уведомява директора при нужда от ремонт.
4. Изготвя предложения за снабдяване, ремонти, обезопасяване на учебното заведение.
5. Извършва оглед и проверка за състоянието на капаци на шахти, отвори, отводнителни канали и др, и при установяване на опасност и нужда от ремонт уведомява директора.
6. При необходимост действа с наличните противопожарни уреди и съоръжения.
7. Стриктно спазва инструкциите за безопасна работа на/към машините и инструментите, с които работи.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА *ДОМАКИН*

1. Следи за наличността и изправността на противопожарните уреди и противопожарните инсталации. Не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар.
2. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителната и вентилационна системи, електрическата инсталация, уреди и оборудване и спазване на противопожарните норми.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА ЩОФЬОР

1. Отговаря за своевременното преминаване на поверените му превозни средства на технически преглед.
2. Отговаря за изправността на превозните средства и отстранява малки повреди.
3. В случай на нужда от основен ремонт информира директора.
4. Поддържа нужната хигиена в превозното средство (вътре и отвън).

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА РАБОТНИЦИ В КУХНЯ

1. Да организира и провежда работата в кухнята в съответствие с изискванията по Безопасност и здраве и ППО.
2. Да работи с повишено внимание с пекарни, ел.котлони, и др. ел. уреди.
3. Да работи с повишено внимание с бутилки с газ под налягане.
4. Да изпълнява задълженията си само в работно облекло и използва задължително ЛПС; да спазва висока лична хигиена.
5. Да съхранява хранителните суровини, полуфабрикатите и продуктите според хигиенните изисквания.
6. Да спазва прилагането на процедурите, основани на принципите на HACCP за приготвяне на храните.
7. Да не допуска външни лица в кухненското помещение, които нямат отношение към дейността им.
8. При забелязани неизправности, опасности да уведомява работник поддръжка и директора.
9. След приключване на работния ден, задължително регистрира изключването на ел. уреди и осветления в предназначения за целта Дневник.
10. Стриктно да спазва инструкциите за работа на всеки уред и препарати за почистване и дезинфекция.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА МЕДИЦИНСКОТО ЛИЦЕ

1. Познава и спазва настоящия правилник.
2. Оказва първа долекарска помощ на пострадал ученик или служител до пристигане на екип на Спешна помощ.
3. При необходимост съпровожда ученик до болница преди пристигане на родител.
4. При откриване на заразно болни и опаразитени ученици уведомява родителите и директора на училището.
5. Носи отговорност за правилното съхранение на лекарствените средства и ограничаване на достъпа до тях.
6. Носи отговорност за правилното водене и съхранение на цялата медицинска документация и ограничава достъпа до нея.
7. Следи за необходимото оборудване на „Спешния шкаф“ и при изчерпване на необходимите медикаменти, информира директора.
8. При забелязване на хигиенни нарушения информира хигиенистките и директора.
9. При обслужване на заразно болни, при грипни и дръги епидемии ползва лични предпазни средства (маски, ръкавици и др.)
10. При манипулации ползва индивидуални игли, спринцовки, превързочни материали и инструменти (стерилни и еднократни), като спазва всички изисквания за опазване на детското и собственото си здраве.
11. Следи и събира необходимата здравна документация.
12. Извършва ежедневен контрол на храната на столуващите ученици, предоставяна в стола и подписва менюто, заедно с домакина на стола.
13. Извършва дейности по профилактика и промоция на здравето, организира кампании, насочени към здравословен начин на живот, превенция на зависимости и др.
14. Извършва периодичен контрол в учебните помещения, физкултурния салон, училищния двор и в останалите помещения относно санитарно-хигиенното им състояние.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ ПРАВА НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителите носят отговорност за подпомагането на учениците за овладяване правилата на настоящия правилник.

2. Родителите имат право да получават информация за безопасните условия на обучение на учениците от директора, както и да дават мотивирани предложения за подобрието им.

РАЗДЕЛ III. УЧЕНИЦИ – ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ЗАБРАНИ И ПРАВА

УЧЕНИЦИТЕ СА ДЪЛЖНИ :

1. Да изслушат провеждания инструктаж и се разписват в листи/Книга за инструктаж, и се задължават най-стриктно да спазват получените указания и наставления.

2. Строго да спазват установеното време за провеждане на часовете и регламентираното време за почивка.

3. Строго да се спазват разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училище, като поддържат ред и чистота, и висока култура на учебното си място.

4. По време на обучение стриктно и точно да изпълняват указанията на учителите и при констатирани нередности и неизправности да уведомят навреме учителя, водещ обучението.

5. При придвижване и/или пътуване от дома към училище и обратно всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата и инструктажа за безопасно поведение по време на пътуване.

6. При установяване на нередности и повреди при влизане в класната стая – счупени ключове, контакти, прозорци, чинове, столове и др., да се уведоми класния ръководител или дежурния учител.

7. Учениците са длъжни да пазят чисти класните стаи, коридорите, физкултурния салон, тоалетните и двора на училището. Отпадъците се събират на определените места.

8. Да се внимава особено много при придвижването, след измиване на коридорите и тоалетните, поради опасност от падане.

9. Всички ученици са длъжни да поддържат личната си хигиена и да идват на училище в приличен вид, отговарящ на положението им на ученици, съгласно Правилника за дейността на училището.

10. При отсъствие на учител, учениците остават в класната стая без движение по коридора и вдигане на шум, и се обръщат към друг учител.

11. В часовете по физическо възпитание и спорт учениците стриктно изпълняват изискванията и инструкцията на учителите, не играят на уреди, които са физически износени и крият опасност за живота. Влизат във физкултурните салони със спортно облекло и спортни обувки. Не влизат в салона без разрешението и присъствието на учителя.

12. В часовете по природни науки, поради повишена опасност от вредни вещества, пожар, взрив, учениците следва да спазват указанията на учителя.

13. При провеждане на практически занятия в учебната кухня стриктно се спазват правилата за безопасна работа и поведение.

14. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарната наредба на директора на училището, както и действащите правила и предписания на Районна служба „ПБЗН“.

15. По време на извънучилищни дейности учениците изпълняват указанията на учителите, които ги придружават.

6. Да спазват въведените за страната противоепидемични мерки, в случай че има такива.

НА УЧЕНИЦИТЕ Е ЗАБРАНЕНО:

1. Качването на прозорците, надничането от отворени прозорци чрез надвесване, скачането от прозорците и излизането от места, неопределени за тази цел.

2. Сядането на прозорците и парапетите и надвесването над тях.

3. Не се допуска тичане, игра с топки и други спортни пособия в класните стаи и коридорите, пръзлянето по пода и парапетите на стълбищата.

4. Забранява се отварянето на прозорци в коридорите от ученици.
5. Бягането, гоненето из коридора, санитарните помещения, класната стая и столовата блъскането и разместването на маси, столове и шкафове и качването върху тях.
6. Забранява се хвърлянето на чанти, учебници и всякакви други предмети и течности из класните стаи, коридори или от прозорците навън.
7. Забранява се катеренето по спортните съоръжения, дървета, покриви, ограда, авобусна спирка пред двора на училището.
8. Забранява се прескачането на оградата на училищния двор или умишлено отваряне на отвори по нея.
9. Забранява се ходене, престой или игра в задните дворове на училището и района на съхранение на отоплителни дърва, както и качването по тях.
10. Забранено е внасянето в училище от учениците на ножчета, приспособления за игри с остри предмети и използване на такива за игра.
11. Забранено е самоволно да извършват поправки на ел. уреди, инструменти, ел. инсталации, контакти, ключове, мебели и др.
12. Забранява се пипането на контакти и ел.табла.
13. Забранява се пипането на охранителните системи и противопожарните кранове.
14. Забранява се отварянето с взлом или ключове-дубликати на заключени врати.
15. Забранява се чупенето на ел. крушки, стъкла на прозорци и картини.
16. Забранява се свалянето по какъвто и да било начин на топки или други предмети закачени при игра по клоните на дърветата в двора на училището. В този случай се уведомява и търси помощ от класен ръководител, дежурен учител или възпитател..
17. Забранява се пипането без разрешение и учителски надзор на учебно-технически средства, пособия и всякакви реактиви в кабинетите, когато се ползват такива.
18. Забранява се внасянето и използването на лесно запалими материали, като кибрити, запалки пиратки и др.
19. Забранява се паленето на огън от отпадни и други материали в класните стаи и двора на училището.
20. Забранява се пушенето в сградата на училището и около нея.
21. Забранява се играта с опасни за здравето предмети, както и носенето на такива от вкъщи.
22. Забранява се храненето в класни стаи и кабинети, хвърлянето на отпадъци от храна по пода и под масите.
23. Забранява се забиването на пирони или други метални предмети по стените и таваните, поради опасност от попадане в кабел на електрическата инсталация.
24. Забранява се окачването на каквито и да било предмети по лампите.
25. Забранява се поставянето и използването на новогодишни лампички и електрически украси в класните стаи.
26. При зимни условия не се разрешава на учениците да хвърлят снежни топки и да се пързаят в училищния двор. Да се пазят от ледени висулки.

ЗАБЕЛЕЖКА:

1. При нарушения учениците се подлагат на наказание.
2. Всичко описано по горе и приложимо за училищния пансион важи и за учениците, живеещи в него.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩЕЖИТИЕТО

1. Да спазват утвърдения от Директора Правилник за организацията на учебно – възпитателната дейност и вътрешния ред в пансиона.
2. Ученикът няма право:
  - да накърнява с поведението си авторитета и достойнството на възпитателя, да създава пречки при и по повод изпълнение на служебните му задължения;
  - да унижава личното достойнство на съквартирантите си, да прилага психическо и физическо насилие върху тях;
  - да носи предмети, които биха застрашили живота и здравето на преносителя и околните.

3. Забраняват се самоволни ремонти на електрическата инсталация и електрическите уреди. Ремонтът се извършва само от правоспособно лице /майстора в училище/, на който се възлага да извършва електротехнически дейности по заявка, направена от дежурния възпитател.

4. Учениците са длъжни да пазят и поддържат чисти спалните помещения и коридорите.

5. Учениците са длъжни да поддържат ученическата кухня (уреди, посуда, мивка, под) в добър хигиенен вид.

5. Забранени са тютюнопушенето, употребата на алкохол и други упойващи средства в общежитието и в района около него.

6. Забранява се влизането в чужди стаи.

7. Забранява се въвеждането на външни лица в общежитието.

8. Учениците са длъжни да уведомяват дежурния възпитател при:

- болест и отсъствие ;

- посещение на родители;

- забелязване на външни лица в района на общежитието;

- възникнали междуличностни конфликти;

- за възникнали аварии и повреди.

УЧЕНИЦИТЕ ИМАТ СЛЕДНИТЕ ПРАВА:

1. Да се консултират и при необходимост да получат помощ от медицинския специалист в училище.

2. Да получават актуална информация относно предприетите мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и възпитание.

3. Да изискат допълнително разяснение и/или припомняне на правилата по безопасност от класния си ръководител.

РАЗДЕЛ IV БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ПО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

1. Не се допуска провеждането на часове в извън предвиденото в учебните програми – в неучебно време, празници и почивни дни, през нощта от 22 ч. до 5 ч., както и полагането на извънреден труд.

2. Не се допускат ученици до самостоятелна работа без наблюдение на учител-специалист.

3. Строго се забранява увеличаване продължителността на учебния час и съкращаване на почивките, които водят до преумора, намаляване на вниманието и увеличава вероятността от злополуки.

4. Забранено е влизането на ученици в кабинетите без учители в неучебно време .

5. Всички учебно-технически средства трябва да се използват съобразно изискванията за безопасност и хигиена на труда.

6. Във всички класни стаи да се създадат хигиенните допустими метеорологични условия на въздушната среда, като се осигуряват хигиенните показатели, температура, влажност и осветление, съгласно изискванията и съответните норми и показатели.

7. Учебните кабинети и класните стаи да се поддържат в образцов ред като се почистват два пъти на ден. Почистването да бъде влажно, за да не се вдига прах. През ваканциите да се прави основно почистване на подовите, прозорците, осветителните тела, стените и обзавеждането.

8. В междучасията и през почивките да се осигурява редовно проветряване.

9. В класните стаи, коридорите и помещенията, кабинетите да се съблюдават с действащите норми за осветление. Да не се допуска провеждането на занятия при недостатъчно осветление или липсващо такова поради липса на осветителни тела.

10. В часовете по физическо възпитание учениците провеждат занимание задължително по спортен екип, според указанията. Не се допускат ученици до уредите и спортните площадки без подходящо облекло.

11. Работник по поддръжката, хигиенистките, персонала в стола се грижат за изправността на имуществото и хигиената. При отказ за отстраняване на възникнала повреда или нередност, застрашаваща здравето и безопасността на учениците, същите подлежат на административна и дисциплинарна отговорност.

12. В началото на всяка нова учебна година на педагогическия персонал да се прави инструктаж и да се вписва в книгите за инструктаж .

13. Директорът на училището създава организация за цялостно провеждане на видовете инструктаж, техния обхват, продължителност, както и определя лицата които ги провеждат

14. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители, оторизирани лица на ученици, педагогически и непедагогически персонал или лица от други организации, които извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:

- ремонт, монтаж и демонтаж на апарати и съоръжения;
- ремонт на различни видове инсталации - електрически, отоплителни, водопроводни, и канализационни;
- строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището, товароразтоварни или транспортни дейности.

15. Директорът на училището ежегодно организира форми за повишаване на знанията по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана на длъжностните лица, които ръководят и управляват трудови и учебни процеси и на тези, определени да провеждат инструктажи.

16. С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд и безопасните методи на работа.

17. Работниците и служителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на технически съоръжения, задължително да се инструктират, обучат и при необходимост да положат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

18. Директорът на училището да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правила за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

20. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.

21. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.

22. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от директора.

23. Въвеждането, воденето, съхранено и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълняват от длъжностно лице, определено от директора.

РАЗДЕЛ V. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ, ФИЗКУЛТУРЕН САЛОН, ФИЗКУЛТУРНА ПЛОЩАДКА, УЧЕБНА КУХНЯ

За осигуряване на безопасна работа в компютърния кабинет е необходимо :

1. При работа с компютрите учениците трябва да са разположени на разстояние 0,50 - 0,70 м от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 - 0,50 м.

2. При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работата с клавиатурата и мишката.

3. Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 10-15 мин.

4. При работа в компютърната зала учениците трябва да внимават за опасности, свързани с неизправности в ел. инсталацията / оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др. / и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опити да ги поправят.

5. При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.

6. Компютрите и останалата техника в залата се включват само след разрешение на преподавателят.

7. При влизане в залата учениците са длъжни да изчакват напускането ѝ от тези, за които занятията са приключили.

8. Поради наличието в залата на ел. инсталация по работните маси, се забранява внасянето на напитки, течности и храна. Отговорност носи преподавателят.

За осигуряване на безопасните условия във физкултурния салон и физкултурната площадка е необходимо :

1. Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

3. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части / винтове, обтегачи и др.

4. Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намалят удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.

5. Да се осигурят средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда.

6. Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнението на трудните моменти от упражнението и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити / прескоци, отскоци и др. /.

7. Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическо състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.

8. Баскетболните табла и хандбалните врати трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизиращи с тежести.

9. При хвърляне на уреди строго се съблюдава да няма хора в обсега на падение на уреда.

10. Да не се използват физически износени уреди , криещи опасност от нараняване.

За осигуряване на безопасните условия във учебната кухня е необходимо :

1. За правилното и безопасно протичане на практическото обучение е необходимо да се осигурят площи за съхранение на хранителни продукти.

2. Осигурена вентилация.

3. Осигурени противопожарни средства, както и лични предпазни средства за обучаваните и обучаващите.

РАЗДЕЛ VI. САНИТАРНО - ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ

А: ОТОПЛЕНИЕ.

1. Температурата на въздуха да бъде 18°C - 26°C (оптимално 21°C - 23°C).

2. При използване на допълнително локално отопление да се използват само стандартни уреди.

Б: ВЕНТИЛАЦИЯ.

В междучасията да се осигурява няколкократно обмяна на въздуха в учебните помещения.

В: ОСВЕТЛЕНИЕ.

В кабинетите и класните стаи да се съблюдават действащите норми за осветление.

Г: ШУМ И ВИБРАЦИИ.

За работните помещения и кабинетите са задължителни санитарните норми за шум и вибрации.

РАЗДЕЛ VII. ПРОТИВОПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ

VII.I. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ, АДМИНИСТРАТИВНИЯ И ПОМОЩНИЯ ПЕРСОНАЛ.

Учителите, служителите и работниците са длъжни да се запознаят с:

1. ПЛАН ЗА ЕВАКУАЦИЯ НА УЧЕНИЦИ, УЧИТЕЛИ, СЛУЖИТЕЛИ И ИМУЩЕСТВО В СЛУЧАЙ НА ПОЖАР, СТИХИЙНИ И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ.

2. ИНСТРУКЦИЯ ЗА ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

3. ЗАПОВЕДИ НА ДИРЕКТОРА

3.1. Заповед за пожаробезопасно използване на отоплителни, електронагревателни и др.ел. уред

3.2.. Заповед за забрана на тютюнопушенето

3.3. Заповед за поддържане и проверка на пожарогасителните уреди

3.4. Заповед за определяне на видовете инструктаж

3.5. Заповед за изграждане на групи за защита при бедствия

3.6. Заповед за изграждане на комисия за защита при бедствия

VII.II. ПРОТИВОПОЖАРНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧЕБНИТЕ ПОМЕЩЕНИЯ, КАБИНЕТИ, ЕВАКУАЦИОННИ ПЪТИЩА И РАБОТИЛНИЦИ.

1.Към всички помещения, съоръжения и водоизточници по всяко време трябва да има свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата почистени от сняг.

2. Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми

3. Евакуационни пътища са: стълбища, коридори, фойета и др., които осигуряват безопасно движение на хора към изходите.

4. Вратите, определени за евакуация трябва да се отварят по направление навън, да бъдат винаги свободни с оглед веднага да бъдат отворени отвътре.

5. Стълбищата, коридорите и изходите да бъдат винаги свободни от всякакви материали и съоръжения. В евакуационните стълбища не се допускат складове или с друго предназначение помещения.

6. В учебните стаи, чиновете, масите, столовете трябва да са разположени така, че изходите да бъдат свободни.

7. В многоетажните сгради най-малките деца или учаци се трябва да заемат първите етажи.

8. В територията и помещенията на учебното заведение да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

9. Обслужващият персонал да бъде запознат с правилата на ПО и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.

10. На тавана и в мазето е забранено складирането на горими материали.

11. Системно да се прави проверка на изправността на ел. инсталации и съоръжения. Да не се допускат ел. искри, къси съединения и претоварване на ел. мрежа.

12. Вратите, определени за евакуация трябва винаги да са свободни от всякакви материали. При необходимост се допуска да бъдат заключвани. За осигуряване на бързо отключване трябва да има комплект ключове за евакуационните врати. Единият комплект ключове трябва да бъде на определено място, известно на всички от персонала.

VII. III. ДЕЙНОСТ В СЛУЧАЙ НА ПОЖАР, АВАРИЯ ИЛИ ПРИРОДНО БЕДСТВИЕ

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.

2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители.

3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.

4. След преминаване на първия трус незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцеларията, коридорите, кабинетите и други.
5. След преминаване на първия трус под ръководството на учителите, организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат класните стаи.
6. Да се слиза само по стълбищата.
7. След напускане на сградата да не се застава на разстояние по-малко от височината ѝ.
8. Задължително е спазването от всички – трудов колектив и ученици на противопожарната наредба, утвърдена от директора.
9. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи и адресът на училището.
10. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.
11. Организирано и без паника да се евакуират учениците, при спазване на плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.
12. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.
13. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици.
14. Всеки учител взема дневника на класа, в който е преподавал. Прави поименна проверка на учениците по дневника и съобщава на директора резултата от проверката.
15. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.
16. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на СПАБ за следното:
  - има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде, кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
  - местата за съхраняване на леснозапалими течности.

РАЗДЕЛ VIII. ИНСТРУКТАЖИ ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. ВИДОВЕ ИНСТРУКТАЖИ:

1. Начален - дава общи знания по правилата и изискванията по БЗ и ПО и дава указания за поведението, което трябва да се спазва в училището и неговия район за предпазване от наранявания или увреждания;
2. На работното място - практически се запознава работника, служителя, ученика с конкретните изисквания преди да им бъде възложена самостоятелна работа;
3. Периодичен - с цел поддържане и допълване на знанията по БЗ и ПО;
4. Извънреден - когато са налице извънредни ситуации /смърт, тежка и трудова злополука ,
по препоръка на контролен орган, по преценка на директора и др./

2. ОБХВАТ

- 2.1. Всеки работник или служител, който постъпва на работа в училището, независимо от неговата подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия
- 2.2. Всички ученици в училището.
- 2.3. Всички други лица които извършват СМР, товаро-разтоварни и други дейности в училището.

2.1. НА ПЕРСОНАЛА:

2.1.1. Начален инструктаж - провежда се на лица, които постъпват на работа в деня на постъпване на работа, както и на работещи от други предприятия на територията на училището по утвърдени:

2.1.1.1. Програма за провеждане на начален инструктаж на работниците и служителите по безопасност и здраве при работа (Приложение 1);

2.1.1.2. Начален инструктаж за безопасност и здраве при работа (Приложение 2).

2.1.2. Инструктаж на работното място - провежда се за запознаване на работника или служителя с конкретните изисквания за безопасно изпълнение на трудовата дейност и се провежда на работното място, преди да му бъде възложена самостоятелна работа по утвърдени:

2.1.2.1. Програма за провеждане на инструктаж на работното място на работниците и служителите (Приложение 3);

2.1.2.2. Инструктажи на работните места за длъжностите: директор по учебната дейност, административно стопанската дейност, старши/учител общообразователен учебен предмет, старши/учител теоретично обучение, старши/учител практическо обучение, педагогически съветник, технически секретар, главен счетоводител, счетоводител-касиер, куриер, портиер; домакин-снабдител; електромонитор; хигиенисти; огняр (Приложение 4).

2.1.3. Периодичен инструктаж - провежда се от 1 до 30 число на м. септември по утвърдени:

2.1.3.1. Програма за провеждане на периодичен инструктаж по безопасност и здраве при работа (Приложение 5)

2.1.3.2. Периодичен инструктаж за безопасност и здраве при работа на работниците и служителите (Приложение 6)

2.1.4. Извънреден инструктаж - провежда се след всяка допусната трудова злополука по чл. 55, ал.1 от Кодекса за социалното осигуряване и установена професионална болест, както и след пожар, авария или природно бедствие; при констатирани груби нарушения на нормите и изисквания по безопасност и здраве при работа; по предписание на контролен орган; на отсъствали работници и служители повече от 45 календарни дни. Програмата за провеждане на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане. Програмата и инструктажът се разработват от -директора.

2.2. НА УЧЕНИЦИТЕ:

2.2.1. **Начален инструктаж** – провежда се от класните ръководители, учителите, провеждащи занятия в компютърните кабинети, учителите по физическо възпитание и спорт и ръководителите на учебна и производствена практика. Провежда се в началото на учебната година /до 30.09/ и преди започване на обучение в компютърния кабинет, физкултурния салон/площадка и местата за производствена практика по утвърдени:

2.2.1.1. Програма за провеждане на начален инструктаж по безопасност и здраве при работа на учениците (Приложение 7).

2.2.1.2. Начален инструктаж по безопасност и здраве при работа на учениците – провежда се от класните ръководители по раздел III от настоящия правилник и Приложение 8 „**Инструкция** за пътуващите ежедневно с училищен автобус ученици“

2.2.1.3. Инструктаж за безопасност и здраве при работа в компютърните кабинети;

2.2.1.4. Инструктаж за безопасност и здраве при работа при провеждане на занятия по физическо възпитание и спорт и допълнителен час по ФВС;

2.2.2. **Периодичен инструктаж** - провежда се от класните ръководители след започване на втория учебен срок по раздел III от настоящия правилник и Приложение 6 „**Инструкция** за пътуващите ежедневно с училищен автобус ученици“.

2.2.3. **Извънреден инструктаж** - провежда се от съответния учител и след пожар, авария или природно бедствие, при констатирани груби нарушения на нормите и изисквания по безопасност и здраве при работа или по предписание на контролен орган, на отсъстващи повече от 45 календарни дни. Програмата за провеждане на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане. Програмата за провеждане на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане. Програмата и инструктажът се разработват от директора

2.2.4. При провеждане на **производствена практика** на учениците се провежда инструктаж по утвърдени:

2.2.4.1. Програма за провеждане на инструктаж на работното място по безопасност и здраве при работа при провеждане на практическо обучение на учениците.

2.2.4.2. Инструктаж за безопасност и здраве при работа при провеждане на практическо обучение на учениците.

2.2.5. При провеждане на ученически отход и туризъм директорът провежда инструктаж за безопасност и културно поведение (Приложение 9).

3. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ:

3.1. Начален инструктаж:

3.1.1. За длъжностите: заместник-директор по УД, старши/главен/учител общообразователен учебен предмет, стари/главен/учител теоретично обучение, педагогически съветник, гл. счетоводител, технически секретар, домакин-снабдител, хигиенисти, ученици – 2 часа;

3.1.2. За длъжностите: поддръжка на сгради – 1 работен ден.

3.2. На работното място:

3.2.1. За длъжностите: старши/главен/учител общообразователен учебен предмет, педагогически съветник, заместник-директор по УПД, гл. счетоводител, технически секретар, домакин-снабдител, хигиенисти, ученици – 2 часа;

3.2.2. За длъжностите: поддръжка на сгради – 3 работни дни.

4. РЕГИСТРИРАНЕ НА ПРОВЕДЕНИТЕ ИНСТРУКТАЖИ:

4.1. За персонала на училище:

4.1.1. Книга за начален инструктаж по безопасност и здраве при работа. На инструктирания се издава служебна бележка, която се съхранява в личното му трудово досие.

4.1.2. Книга за инструктаж на работното място, периодичен инструктаж, извънреден инструктаж по безопасност и здраве при работа. Книгите за инструктаж се съхраняват при директора.

4.2. За учениците:

4.2.1. Книга/листи за начален инструктаж по безопасност и здраве при работа.

4.2.2. Книга/листи за периодичен инструктаж и извънреден инструктаж по безопасност и здраве при работа. Документите се съхраняват при директора. Попълват се със син химикал. Допуснати грешки се коригират, съгласно чл. 43 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование.

РАЗДЕЛ ІХ. ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

1. Трудови злополуки са всички травматични увреждания станали по време и във връзка или по повод обучението, в резултат на работа при извънредни условия и обстоятелства или ненормални за дадена професия и са довели до временна нетрудоспособност, инвалидност или смърт.

2. Към трудовите злополуки се приравняват и :

а/ при идване и връщане от училище

б/ при участие при организирани спортни мероприятия и състезания.

в/ при участие при спасителни мероприятия, наложени от природни бедствия, пожари и др.

3. Трудовата злополука причинила временна нетрудоспособност се установява от директора на училището с издаване на акт за трудова злополука.

РАЗДЕЛ Х. ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

1. Уведомява се своевременно медицинската сестра за оказване на долекарска медицинска помощ.

2. При спешни случаи да се използват телефон за Спешна помощ (тел.112) и телефоните за връзка с личните лекари и родителите на децата.

РАЗДЕЛ ХІ. ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ

1. В училище се допускат само ученици, носещи бележник, лична или ученическа карта, които предоставят при нужда или поискване.

2. Гражданите, посещаващи длъжностни лица по различни поводи, се пропускат след разрешение от лицето, което ще бъде посетено и след представяне на документ за самоличност – лична карта, паспорт или шофьорска книжка, и вписване данните в дневник.

3. Чужди граждани не се допускат, ако не са с придружител български гражданин.

4. Лицето, което се търси от съответния посетител е длъжно да излиза до входа, за да го посрещне, предвожда и съответно изпрати, с цел да не се допусне отклонение от предназначение на посещението.

5. На лицата, посещаващи училището, се забранява отклоняване и посещаване на други служебни лица, кабинети и помещения, извън заявените предварително.

6. При проникване (влизане) в сградата на училището на неидентифицирано лице (което не е записано в дневника) се уведомява директора или заместващия го, които да предприемат действия по издирване на нарушителя.

7. Не се разрешава влизането в района и сградата на училището на лица, които:

- са в неадекватно състояние – пияни, дрогирани, агресивни или с явни психически отклонения;
- внасят оръжие и взривни вещества;
- внасят упойващи, спиртни напитки и други, които при употреба биха застрашили живота и здравето на околните;
- разпространяват и рекламират литература и/или артикули с религиозно и/или порнографско съдържание;
- проявяват педофилски или/и вандалски характер;
- водят или разхождат кучета и/или други животни;
- носят със себе си обемисти предмети.

8. За ремонтни дейности се пропускат лица по списък, одобрен от директора на училището.

9. За участие в родителски срещи се допускат родители/настойници/попечители.

13. Влизането в района на училището на МПС става по изключение само след разрешение от директора на училището, при засилени мерки за безопасност.

14.. МПС със специален режим (линейки, пожарни коли и др.) се допускат в сградата на училището без предварително съгласие на директора на училището.

РАЗДЕЛ XII. НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ

1. Правилникът за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище се издава на основание на чл.5 ал.1 от Инструкция №5 от 05.07.96г, на МОН.

2. Настоящия правилник влиза в сила на 15.09.2024г., след приемането му от Педагогически съвет с Протокол № 5/15.09.24 и утвърден със Заповед № 2617-32/16-09-24г

3. Указания за прилагане на правилника се дават от назначеното със заповед на директора длъжностно лице.

4. За осигуряване на БУВОТ в училище е задължително спазването на насроящия правилник, както и наредба №7 от 23.09.99г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места при изпълнение на работното оборудване.

5. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на учебното заведение.

РАЗДЕЛ XIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. ПРОГРАМА за провеждане на начален инструктаж на служители

Приложение 2. ИНСТРУКЦИЯ за начален инструктаж по безопасност и здраве при работа на служители

Приложение 3. ПРОГРАМА за провеждане инструктаж на работното място на служители

Приложение 4. ИНСТРУКЦИЯ за работно място за безопасност и здраве при работа

Приложение 5. ПРОГРАМА за провеждане на перидичен инструктаж на служители

Приложение 6. ИНСТРУКЦИЯ за периодичен инструктаж за безопасност и здраве при работа на работниците и служителите

Приложение 7. ПРОГРАМА за провеждане на начален инструктаж на ученици

Приложение 8. ИНСТРУКЦИЯ за пътуващите ежедневно с училищен автобус ученици

ПРОГРАМА

за провеждане на **начален инструктаж на служителите** съгласно чл.12 от НАРЕДБА № РД-07-2/16.12.2009 г. Провежда се индивидуално или групово в деня на постъпване на работа по следните въпроси:

ПРИЛОЖЕНИЯ НА ТРУДОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

1. Основни задължения на страните по трудовото правоотношение за осигуряване и спазване на изискванията за безопасна работа.
2. Работно време и почивки.
3. Специална закрила на някои категории работници и служители.
4. Контрол по спазване на изискванията за безопасна работа.
5. Трудови злополуки. Разяснения за причините и характера на най-често допусканите трудови злополуки. Примери за допускани грешки и нарушения в училището.

БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА

1. Квалификация и правоспособност.
2. Инструктажи по безопасност, хигиена на труда и ПО.
3. Запознаване с характера на трудовата дейност и нейните особености. Специфични опасности, рискове и тяхното въздействие.
4. Правила и изисквания по безопасност на труда за дейности и технологични процеси на работните места, машините и ел.съоръженията, с които се работи.
5. Ел.уредби и съоръжения на територията на училището и общи изисквания за безопасна експлоатация.
6. Лични и колективни средства-значение. Как се използват и съхраняват.
7. Знаци и сигнали за безопасност.
8. Установен ред в района на обекта (училището) и на работните места.

ХИГИЕНА НА ТРУДА

1. Основни правила и изисквания.
2. Вредни фактори на работната среда и трудовия процес.
3. Запознаване със специфичните опасности и рискове за здравето.

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. Пожарна и взривна опасност на работните места в района на училището. Противопожарни мерки, които трябва да се спазват, както и начините за работа с уреди, съоръжения и инсталации за известяване и гасене на запалвания и пожари.

БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

1. Безопасност на движението в обекта на училището и извън него.

ОКАЗВАНЕ НА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО

1. Общи правила за оказване на долекарска помощ при злополуки и отравяния.

ЗАПОЗНАВАНЕ НА ИНСТРУКТИРАНИТЕ С РАЙОНА НА УЧИЛИЩЕТО

1. Запознаване със съществуващите опасности в обекта на училището – машини, съоръжения, шахти, използван транспорт и други.
2. Установени знаци, конкретни забрани и сигнализирани действия в училището.
3. Местата на противопожарните уреди, съоръжения и средства за известяване в случай на пожар или експлозия. Аварийни пътища.

РЕГИСТРАЦИЯ

1. Регистрирането на лицата, с които е проведен начален инструктаж се вписва в книга /Приложение № 1/ и издаване на служебна бележка /Приложение № 2/ към чл.12 ал.3 от Наредба № РД-07- 2/16.12.2009 г. на МТСП и МЗ/, която се съхранява в личното трудово досие на работника.

ИНСТРУКЦИЯза **начален** инструктаж по безопасност и здраве при работа на **служители**

1. Да познават схемите за евакуация от сградата на училището при бедствия и аварии.
2. Да спазват указанията и да не допускат мокрене и навлажняване на уреди намиращи се под напрежение
3. Да идват трезви на работа, по време на която не употребяват алкохол.
4. Да спазват работното време и да не отсъстват безпричинно.
5. Работно облекло да е удобно и съобразено с условията за работа.
6. Да изпълняват добросъвестно задълженията си и да опазват материално-техническата база на училището.
7. Да спазват санитарно-хигиенните условия в училището.
8. Да спазват противопожарните изисквания, предвидени в правилниците и наредбите.
9. Да спазват трудовата дисциплина и конкретни човешки и колегиални взаимоотношения.
10. При отиване и връщане от работа е необходимо да се внимава за подхлъзване и спазване на Правилника за движение по пътищата.
11. Движението в двора и учебните сгради да става с повишено внимание, като се избягват опасностите от спъване, подхлъзване и получаване на травми при движение по стъпала и коридори.
12. Да не се настъпват капаци на шахти по двора
13. Да не се разливат течности в работните помещения (киселини, масла, вода и други).
При слизане и качване по стълбищата движението да е винаги в дясно.
14. Поддържане на чисто и подредено работно място.
15. Да не се стъпва по открити ел.кабели.
16. Да не се извършват дейности, които не са вписани в длъжностната характеристика.
17. Забранява се сядането, облягането и качването по парапетите на стълбището, прозорците и первазите на прозорците. Както и навеждането през тях.
18. Поддържане на апаратите, машините и съоръженията в исправност.
19. Помещенията да се проветряват редовно, като се поддържа необходимата хигиена в тях.
20. При извършване на ремонтни работи в и около обекта преминавайте извън зоните на ремонта.
21. Всеки учител и служител трябва да може да дава първа помощ на пострадал или претърпял трудова злополука.

II. ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. Да не се поставят в близост до ел. уреди запалими и горими материали
2. Да не се включва без причина пожароизвестителната инсталация.
3. Да не се пали огън в сградата и двора на училището.
4. Да не се пипат и местят пожарогасителите в училище.
5. При възникване на пожар да се уведоми незабавно противопожарната охрана на тел. 112.

III. ОПАСНИ МЕСТА В СГРАДАТА И ДВОРА

1. Забранява се сядането, качването и навесването по парапетите на стълби.
2. Да се внимава при движение по външните стълби през зимния период.
3. Да се внимава за опасност от падащи ледени висулки около сградата през зимния период.

ПРОГРАМА

за провеждане на инструктаж по безопасност и здраве при работа на **работното място**, на служители съгласно чл.13, ал.5 от Наредба № РД-07-2/16.12.2010г.

1. Провежда се при явяване на работното място след проведен начален инструктаж.
  2. Провежда се от прекия ръководител, съгласно заповед на директора на училището и лице (опитен работник), определен от ръководещия инструктажа с писмено нареждане (по образец).
- I. Изисквания, с които основно да бъде запознат и обучен работника или служителя
- Ръководителят на обучението запознава обучавания с:
1. Производствени задължения.
  2. Работното място и проходите към него, основното и спомагателното обзавеждане, което трябва да се спазва на територията на обекта, работната площадка и производственото помещение.
  3. Основните правила по здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ), безопасно обслужване на машините, механизмите с които се работи и изискванията към обезопасеността на същите.
  4. Инструменти и приспособления, които се използват и изискванията за безопасна работа с тях.
  5. Санитарно-технически съоръжения и начини за тяхното използване.
  6. Лични предпазни средства (ЛПС) - за индивидуална и колективна защита, в т.ч. специално работно облекло, обувки и правилата за тяхното използване, опазване и съхранение.
  7. Опасни места и моменти от работата, случаи на възникнали усложнения, причини и предприети мерки за недопускане на същите.
  8. Работни места с нарушени СХН, места където има вредни изпарения, газове, прах, вибрации и шум.
- Опитният работник, водещ обучението:
1. Предава своите знания и умения и обучава лицето за спазване на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) при работа.
  2. По време на обучението следи работата и дава указания и разрешение за извършване на производствени операции от обучавания, като му оказва съдействие.
  3. Носи отговорност заедно с обучавания, ако през времето на обучението стане трудова злополука или се регистрира неспазване на правилата по здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ).
- II. Приключване на инструктажа:
1. За работещите на опасни места и определени със заповед опасни машини, съоръжения, уреди и процеси или заети с дейности, криещи опасности за здравето и живота им.
  2. Допускането на инструктирания работник или служител до самостоятелна работа се удостоверява с подписа на ръководителя в книга за инструктажи.

ИНСТРУКЦИЯ

за работно място за безопасност и здраве при работа на учителите

I. БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА

1. Да се запознаят със схемите за евакуация от сградата на училището при бедствия и аварии.
2. Всички уреди, намиращи се под напрежение да се пазят от мокрене и навлажняване.
5. Да работят задължително с предпазни средства, където е необходимо.
6. Да изпълняват добросъвестно задълженията си и да опазват материално-техническата база на училището.
7. Да спазват санитарно-хигиенните условия в училището.
8. Да спазват противопожарните изисквания, предвидени в правилниците и наредбите.
9. Да спазват трудовата дисциплина и конкретни човешки и колегиални взаимоотношения.
12. Да не се разливат течности в работните помещения (киселини, масла, вода и други).
14. Поддържане на чисто и подредено работно място
15. Да не се стъпва по открити ел.кабели.
16. Да не се извършват дейности, които не са вписани в длъжностната характеристика на лицето.
17. Забранява се седането и облягането по первазите на прозорците.
18. Поддържане на апаратите, машините и съоръженията в изправност.
19. Всеки учител и служител трябва да може да дава първа помощ на пострадал или претърпял трудова злополука.
20. При работа с видеодисплеи и мултимедийна техника, да се спазват условията за безопасност, съгласно Наредба № 7 от 15 август 2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи на МТСГ и МЗ.

II. ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. Да не се оставят включени нагреватели и печки в училище след приключване на работния ден.
2. Да не се включва без причина пожароизвестителната инсталация.
3. При пожар се обадете на тел. 112

III. ПЪРВА ПОМОЩ НА ПОСТРАДАЛ ОТ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ТОК.

1. Пострадалият да се освободи от електрическата мрежа, която предварително се изключва.

Допълнение към инструктаж на работното място на педагогическия персонал – учители по химия и опазване на околната среда, физика и астрономия, икт, физическо възпитание и спорт

1. Учителите по химия и опазване на околната среда,

- 1.1. Химическите реактиви и вещества да се съхраняват в хранилището, което се заключва.
- 1.2. Всички реактиви следва да се съхраняват в пластмасови, стъклени или керамични съдове, затварящи се плътно. На съдовете трябва да са залепени етикети с названието и концентрацията на веществото.
- 1.3. Хранилището да се заключва със секретна брава. Ключовете да се съхраняват от отговорника – учителя по химия. Забранява се достъп на други лица в съответното хранилище.
- 1.4. При натрупване на ненужни и непригодни за употреба химически вещества същите да се предават за третиране на определени за целта площадки и на фирми с разрешение за дейността.
- 1.5. Забранено е изливането на химически реактиви в канализацията.
- 1.6. Необходимо е в кабинета да има запас от неутрализиращи вещества, в случай на попадане на киселини или основи върху кожата на човека или дрехите.
- 1.7. Лесно възпламеняващи се течности /етер, бензин, ацетон/ по време на провеждане на опити трябва да се поставят далеч от нагреватели, които могат да предизвикат

възпламеняването им. Преливането на тези течности трябва да става по начин, който не допуска разливането им.

1.8. Категорично се забранява ползването на бензин като гориво.

1.10 Учителят да се запознае с обслужването и действието на пожарогасителите

2. Учителите по физика и астрономия:

2.1. Преди използване на ел.уреди е необходимо старателно запознаване с описанието им и преди да се включат да се провери съответства ли напрежението в мрежата на това, за което е предназначен уредът.

Използването на електрически уреди да става задължително в пълно съответствие с изискванията за електробезопасност.

2.2. Уредите, използвани от учениците, трябва да имат ограничаващи устройства, изключващи възможността за поражения от ел.ток.

2.3. При съставяне на ел.вериги съединителните проводници трябва да бъдат гъвкави, добре изолирани, с крайници. Сечението на проводниците трябва да съответства на големината на тока, течащ през тях.

2.4. Наличието на напрежение във веригата може да се проверява само с уреди, а не по физиологичното му действие.

2.5. С цел избягване на поражение от статично електричество всички кондензатори веднага след опитите се разреждат.

2.6. Служителят да се запознае с обслужването и действието на пожарогасителите.

3. Учителите по информатика и информационни технологии:

3.1. При работа в компютърния кабинет учителите трябва да внимават за опасности, свързани с неизправности в ел. инсталацията /оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др./ и при откриването на такива да съобщават незабавно на училищното ръководство, без да правят опити да ги поправят.

3.2. При работа в компютърния кабинет учителят да не се допира до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.

3.3. Компютрите и останалата техника в кабинета се включват само от преподавателя.

3.4 При работа с компютрите учениците и учителите трябва да са разположени на разстояние 0,50 - 0,70 м от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 - 0,50 м.

3.5 При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работата с клавиатурата и мишката.

3.6 Да се спазва режима на труд и почивка - 45 минути работа, 10-15 минути почивка.

4. Учителите по физическо възпитание и спорт:

4.1. Учителите по физическо възпитание и спорт ежедневно да следят за поддържане на спортните уреди в изправно състояние.

4.2. Спортните уреди трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени, като не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

4.3. Учителите по физическо възпитание и спорт да направят предварително разгръване с цел предотвратяване опасността от травми.

ИНСТРУКЦИЯ

за безопасна работа на административно – техническия персонал

1. При работа с компютрите трябва да се стои изправен на стола, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работа с клавиатурата и мишката.

2. При работа с компютър трябва разстоянието от екрана да е 0,50 – 0,70 м, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 – 0,50 м.

3. При работа трябва да се внимава за опасности свързани с неизправности в ел. инсталацията и при откриване на такива да се предупреди работник поддръжка без да се прави опити да ги поправят.

4. Забранява се включването на отоплителни уреди извън специално оборудвани за тази цел пожаробезопасни места.
5. Електронагревателните уреди да са на разстояние не по-малко от 0.8 м. от книги, документи, папки и други книжни носители.
5. След приключване на работния ден всички консуматори на ел. енергия да се изключват.

ИСТРУКЦИЯ

за безопасна работа на хигиенисти

1. При хигиенизиране с опасни за здравето химикали прозорците на класните стаи, кабинетите, залите и канцелариите задължително да се отворят.
2. При използването на препарати, нараняващи кожата, да се ползват очила, ръкавици и се пазят останалите части на тялото.
3. Почистването на прозорците да се извършва след внимателно отваряне на същите и на изправни маси или стълби. Не се допуска надвесване над первазите на прозорците. За трудно достъпните места да се използва повдигаща платформа.
4. При почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела да се осигури персонала срещу падане при качването и слизането.
5. Събраните отпадъци и листа от двора на училището да се изхвърлят в контейнерите. Забранено е запалването на събраните листа и отпадъци.
6. При забелязани счупени стъкла, контакти и електрически ключове да се съобщи веднага на домакина и на училищното ръководство. Да не се пипат или правят опити да се отстраняват без знанието на работник поддръжка.

ИНСТРУКЦИЯ

за безопасна работа на ОГНЯР

Работникът да е преминал инструктаж по безопасност и здраве при работа.

1. Да познава и спазва изискванията на Наредба за устройството, безопасната експлоатация и технически надзор на съоръжения под налягане, инструкциите и другите нормативни документи по техника на безопасност.
2. Да осигурява безопасна и безаварийна експлоатация и поддържане на котлите в съответствие с техническите изисквания, правила и нормите на безопасност.
3. Да осигурява ефективна работата на котлите.
4. Да не допуска експлоатация на котлите:
  - с устройство, което не съответства на нормативните изисквания;
  - които показват повреда и неизправност при работа.
5. Да не се използват нагревателните уреди.
6. Да не се оставят включени електрически консуматори в края на работния ден
7. По време на работа да не се употребява алкохол.
8. Работникът трябва да е добре запознат с обслужването и действието на пожарогасителите.

ИНСТРУКЦИЯ

за безопасна работа на работник поддръжка

1. Да се работи с подходящо работно облекло.
2. При работа с преносима стълба да се спазва условието за работа в закрити помещения на височина не по-голяма от 3.5 м. 24
3. При установяване на неизправности, застрашаващи живота на работника и околните, да се уведомява незабавно директора.
4. За изпълнение, обслужване и поддържане на електрически уредби, съоръжения, инсталации и електропроводи се допускат само лица с необходимата правоспособност, притежаващи изискваната квалификационна група и преминали инструктаж

5. При работа с ръчни преносими електрически инструменти да се внимава:
- от токов удар;
  - от прекъснат проводник вследствие на срязване на кабела;
  - от пробив към корпуса на инструментите;
  - от оголени кабели.
6. Изисквания към условията, на които трябва да отговарят ръчните преносими ел. инструменти, преносните лампи и трансформатори:
- да се включват и изключват бързо от ел. мрежа и да не допускат възможност за произволно включване и изключване;
  - тоководещите им части да бъдат недостъпни за случайно допиране;
  - ръкохватките на ръчните ел. инструменти да бъдат от електроизолационен материал; същото се отнася и за преносимите трансформатори;
  - захранващият кабел да е гъвкав.
7. Преди започване на работа да се провери внимателно и обстойно състоянието на инструментите /закрепващи възли и детайли, изолация на проводниците/.
8. Забранява се работа с нестандартни или неизправни ръчни ел. инструменти, преносими лампи, трансформатори и др.
9. Забранява се работа с ръчни електрически инструменти във помещенията при валеж. Забранява се използването им при активна атмосферна /гръмотевична/ дейност.
10. Да не се работи с неизправни щепсълни съединения, да не се удължават захранващите кабели и да не се използват нестандартни удължители.
11. Да се следи захранващите кабели да не се допират до нагорещени или омаслени повърхности, да не се подлагат на прекомерни механични натоварвания.
12. След приключване на работа или прекъсване на ел. ток, ел. инструменти да се изключват от захранващата мрежа.
13. Да не се работи с ръчни ел. инструменти на височина по-голяма от 2,5м с подвижна стълба.
14. Абсолютно се забранява изваждането на щепсела чрез дърпане от проводника.
15. Поялниците по време на работа да се поставят върху негорими подложки.
16. При наличие на опасности водещи до аварии и злополуки незабавно да се прекъсне ел. подаването и да се уведоми директора.
17. Да се работи задължително с предпазни средства, където е необходимо.
18. По време на работа да не отвлича вниманието си с други неща и лица.

ПРОГРАМА

за провеждане на **периодичен инструктаж** по ЗБУТ на **служители**, съгласно чл.14, ал.4 и 3 от Наредба № РД-07-2/16.12.2010г.

Изисквания, с които основно се запознава и обучава работника и служителя:

1. Производствени задължения.
2. Правилата по здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и безопасното обслужване на машини и съоръжения.
3. Инструментите и приспособленията, които се използват при работа, правилата за служене с тях, тяхното опазване и значението им, по отношение предпазване от злополуки.
4. Предназначението на находящите се на работното място или в обекта санитарно-технически съоръжения и начини за тяхното използване.
5. Установените в обекта сигнализации (светлинни, звукови, знакови) и как следва да се постъпи при подаването им.
6. Инструкции по здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) за извършваната работа.
7. Настъпили изменения по нормативната уредба на ЗЗБУТ.

Приключване на инструктажа

След приключване на инструктажа инструктираният се подписва в книга за периодичен инструктаж.

Отсъстващите работници или служители се инструктират в деня на идването им на работа и се подписват в книгата за инструктаж.

ИНСТРУКЦИЯ

За периодичен инструктаж за безопасност и здраве при работа на работниците и служителите

Всички работещи са длъжни:

I. БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА

1. Да познават схемите за евакуация от сградата на училището при бедствия и аварии.
2. Да спазват указанията и да не допускат мокрене и навлажняване на уреди намиращи се под напрежение
3. Да идват трезви на работа, по време на която не употребяват алкохол.
4. Да спазват работното време и да не отсъстват безпричинно.
5. Да работят задължително с даденото им работно облекло и предпазни средства. Представителното работно облекло на учителите да е удобно и съобразено с условията за работа.
6. Да изпълняват добросъвестно задълженията си и да опазват материално-техническата база на училището.
7. Да спазват санитарно-хигиенните условия в училището.
8. Да спазват противопожарните изисквания, предвидени в правилниците и наредбите.
9. Да спазват трудовата дисциплина и конкретни човешки и колегиални взаимоотношения.
10. При отиване и връщане от работа е необходимо да се внимава за подхлъзване и спазване на Правилника за движение по пътищата.
11. Движението в двора и учебните сгради да става с повишено внимание, като се избягват опасностите от спъване, подхлъзване и получаване на травми при движение по стъпала и коридори.
12. Да не се настъпват капаци на шахти по двора
13. Да не се разливат течности в работните помещения (киселини, масла, вода и други). При слизане и качване по стълбищата движението да е винаги в дясно.
14. Поддържане на чисто и подредено работно място.
15. Да не се стъпва по открити ел.кабели.
16. Да не се извършват дейности, които не са вписани в длъжностната характеристика на лицето.
17. Забранява се сядането, облягането и качването по парапетите на стълбището и первазите на прозорците.
18. Поддържане на апаратите, машините и съоръженията в изправност.
19. Всеки учител и служител трябва да може да дава първа помощ на пострадал или претърпял трудова злополука.

II. ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. Да не се оставят включени нагреватели и печки в училище след приключване на работния ден.

2. Да не се включва без причина пожароизвестителната инсталация.

3. При пожар се обадете на тел. 112 или 160

III. ПЪРВА ПОМОЩ НА ПОСТРАДАЛ ОТ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ТОК.

1. Пострадалият да се освободи от електрическата мрежа, която предварително се изключва.
2. Незабавно се уведомява мед.сестра в училище и ЗДАСД.
2. Пострадалият да се постави на удобно място и да се прави изкуствено дишане по един от методите: уста в уста, уста в нос

ПРОГРАМА

за провеждане на **начален** инструктаж по безопасност и здраве при работа **на учениците**

I. ВЪПРОСИ ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР

1. Ред за влизане, движение и пребиваване в училището и района. Знаци и сигнали за безопасност.
2. Съществуващи опасности и вредности.
3. Опасни машини и съоръжения.
4. Електрически уреди и съоръжения в помещенията и в района.
5. Пожарна и взривна опасност.
6. Хигиенен ред и режим на учебните занятия, отдиха и храненето.

II. БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА.

7. Инструктажи по безопасност и здраве при работа и противопожарна охрана.
8. Основни правила, мерки и изисквания по безопасност и здраве, които трябва да се спазват в помещенията по учебна практика, кабинетите и лабораториите, класните стаи, с машините и съоръженията.
9. Инструкция за безопасна работа с конкретни машини, съоръжения, работни места, в кабинети, лаборатории, работилници и други.
10. Основни правила и изисквания по хигиената на труда.
11. Вредности /прах, газове, шум, осветление, лъчения и други/. Въздействието им върху здравето на човека.
12. Режим на труд и почивка.

III. ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

13. Основни изисквания и правила по противопожарната охрана.
14. Основни начини и средства за гасене на запалвания.

IV. БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО.

15. Безопасност на движението в района на ДТГ и извън него.
16. Безопасно транспортиране на деца, ученици, педагогически и непедагогически персонал.

V. ОКАЗВАНЕ НА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ.

17. Общи правила за оказване на долекарска помощ при злополука и отравяния.

VI. ЗАПОЗНАВАНЕ С РАЙОНА

18. Запознаване с опасните места в района на, местата на противопожарните уреди и средства за известяване в случай на пожар.
19. Установени знаци и конкретни забранителни разпоредби в района. Аварийни пътища. Регистрация.
20. Регистрирането на проведеният началният инструктаж се извършва в книга за инструктаж по безопасност и здраве при работа - начален инструктаж.

ИНСТРУКЦИЯ**за учениците, пътуващи с училищен автобус****I. Задължения на учениците преди пътуването.**

1. Всички ученици са длъжни да спазват правилата за движение по пътищата.
2. Учениците отиват до автобусната спирка около пет минути преди да пристигне автобуса.
3. До пристигането си на автобусната спирка учениците се движат по тротоара или банкета на пътното платно.
4. Учениците трябва да чакат на автобусната спирка, навътре от бордюра на тротоара, подалеч от платното за движение, на острова за безопасност или на местата, очертани с маркировка, а ако няма такива на банкета.
5. Учениците и децата не трябва да тичат и играят на автобусната спирка.
6. При пристигане на автобуса на съответната спирка учениците изчакват автобусът да потегли и да се отдалечи на достатъчно разстояние, за да пресекат улицата, като спазват „златното” правило „Погледни наляво, след това надясно и пак наляво!” и когато няма наблизно превозни средства преминават, без да тичат.
7. Учениците не трябва да навлизат внезапно на платното за движение и да го пресичат при ограничена видимост.
8. Да не се удължава ненужно пътя и времето за пресичане, както и да се спира без необходимост на платното за движение.
9. Преди да навлязат на платното за движение учениците да се съобразят с разстоянията до приближаващите се пътни превозни средства и с тяхната скорост на движение.
10. Учениците да не пресичат пред или зад спрял автобус или друго превозно средство.
11. Да се избягва стоенето в „опасната зона” около автобуса – това е областта пет „гигантски стъпки” пред автобуса, 5 „гигантски стъпки” зад него и от двете му страни.
12. Забранено е да говорят с непознати на спирката и да влизат в автомобили с непознати, докато чакат ученическият автобус.
13. Забранено е да влизат в пререкания, употребяват сила, физическа саморазправа.
14. Забранено е пускането на музика от GSM или таблети в автобуса.

II. Преди качване на превозното средство:

1. Тръгват за качване и се качват при напълно спрял автобус
2. Учениците се качват и слизат един след друг, без да се блъскат, като стоят далеч от автобусните колела.

III. По време на пътуването с автобус:

1. По време на пътуването учениците са седнали, с поставени предпазни колани, ако има такива монтирани в автобуса.
2. Учениците да не говорят високо в автобуса, да не викат, за да не смущават шофьора. Да не стават и да се разхождат по време на пътуване.
4. Да не разговарят с шофьора без причина.
5. Учениците стават от мястото си, когато автобусът е спрял.
6. След като са слезли от автобуса, учениците не трябва да стоят пред вратите на автобуса.
7. Да проявяват толерантност и уважение към останалите пътуващи деца и ученици.
8. Да не носят остри предмети и предмети които застрашават здравето и живота на учениците.
9. Да не отварят прозорци, да не подават ръце навън.
10. Да не изхвърлят отпадъци и предмети в автобуса и извън него.
11. Да не консумират храни и напитки в автобуса.
12. Да уведомяват своевременно придружаващия учител или шофьора за възникнал здравословен проблем или физическо неразположение.
13. Да изпълняват без да спорят всички нареждания на придружаващия учител или шофьора.
15. Да възстановяват нанесените материални щети на автобуса.
16. Слизат само след изричното разрешение на придружаващия учител или шофьора при напълно спрял автобус.

ИНСТРУКЦИЯ**за безопасност и културно поведение****при организиране и провеждане на ученически отпих и туризъм****УЧЕНИЦИТЕ СА ДЛЪЖНИ:**

1. Да се явят в определения час на сборния пункт
2. Да изпълняват своевременно указанията на ръководители си както по време на пътуването, така и по време на престой.
3. Да не създават на учителят – ръководител пречки при изпълнение на служебните му задължения.
4. Да не участват в хазартни игри, да не пушат, да не употребяват наркотични вещества и алкохол по време на пътуването и престоя.
5. Да не накърняват с поведението си авторитета на училището и достойнството на съученици, учители и граждани.
6. Да не носят хладни и огнестрелни оръжия и да не застрашават живота и здравето на ученици, учители и граждани.
7. По време на пътуването:
  - да седят на определените от ръководителите места;
  - да не се разхождат в превозното средство;
  - да се качват и слизат от превозното средство организирано, по ред и начин определен от ръководителя, без паника и блъскане;
  - да поставят багажа си на определените за това места, като всеки носи отговорност за опазването на личните си вещи;
  - да спазват хигиена и изискванията за културно и безпроблемно пътуване.
8. По време на престой:
  - да спазват изискванията на ръководителя на групата
  - да не напускат групата или района без разрешение на ръководителя
  - да спазват правилата за безопасност на движението като пешеходци
  - да се установяват на безопасни места, далеч от падащи предмети, горими материали, подедни средства и други застрашаващи живота и здравето им
  - да не влизат в пререкания с граждани, предизвикващи ги и реплики и действия
  - при опит за упражняване на рекет от познати или непознати хора да информират ръководителя на групата
  - в случай, че възникне организационен проблем, рискова ситуация, инцидент или злополука, ръководителят на групата да бъде уведомен незабавно
  - когато пътуването включва нощувка, да се спазват всички изисквания за ред, чистота и дисциплина
9. Запознаването с този инструктаж се удостоверява с подпис:
  - за учениците и ръководителите – по списък;
  - за родителите – с Декларация за съгласие

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:.....

(Монета Колевска)

ПЛАН

на училищна комисия по провеждане и контрол на видове инструктажи
 при СУ „Васил Левски” – гр. Априлци за учебната 2024/2025 година

№	ВИД ИНСТРУКТАЖ	СРОК	ОТГОВОРЕН
1.	Начален инструктаж БУВОТ на лица, които постъпват на работа в деня на постъпване на работа.	постоянен	Длъжностно лице БУВОТ
2.	Инструктаж на работното място на новопостъпили служители.	постоянен	Длъжностно лице БУВОТ
3.	Периодичен инструктаж на персонала	01.09 ÷ 20.09.2023	Длъжностно лице БУВОТ
4.	Инструктаж на новопостъпили през годината ученици.	постоянен	Съответните класни ръководители
5.	Инструктаж на ученици за първия учебен срок.	Първа седмица от първия учебен срок	Съответните класни ръководители
6.	Инструктаж за безопасност и здраве при работа в компютърните кабинети.	Първия учебен час след започване съответно на първи и втори срок	Учители по информационни технологии и компютърно моделиране
7.	Инструктаж за безопасност и здраве при работа при провеждане на занятия по физическо възпитание и спорт и допълнителен час по ФВС.	Първия учебен час след започване съответно на първи и втори срок	Учители по физическо възпитание и спорт
8.	Инструктаж при учебна и производствена практика.	Първия учебен час след започване съответно на първи и втори срок, и производствена практика	Учители по производствена практика
9.	Инструктаж на ученици за втория учебен срок.	Първа седмица от втория учебен срок	Съответните класни ръководители

Изготвил:

1. В. Георгиева.....